

Vec C-187/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

28. apríl 2020

Vnútroštátny súd:

Landgericht Ravensburg

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

31. marec 2020

Žalobcovia:

JL

DT

Žalované:

BMW Bank GmbH

Volkswagen Bank GmbH

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Zmluva o spotrebiteľskom úvere – Povinné informácie – Smernica 2008/48/ES – Právo na odstúpenie od zmluvy – Odkaz na možnosť mimosúdneho riešenia sporov – Zánik práva na odstúpenie od zmluvy – Zneužitie práva

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Má sa článok 10 ods. 2 písm. l) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica 2008/48/ES“) vykladať v tom zmysle, že pri druhu úveru treba prípadne uviesť, že ide o zmluvu o viazanom úvere a/alebo že ide o zmluvu o úvere na dobu určitú?
2. Má sa článok 10 ods. 2 písm. d) smernice 2008/48/ES vykladať v tom zmysle, že pri podmienkach, ktoré upravujú čerpanie úveru, v prípade zmlúv o viazanom úvere na financovanie predmetu kúpy, pokiaľ sa suma úveru vyplatí predávajúcemu, treba uviesť, že dlžník je do výšky vyplatennej sumy zbavený svojho záväzku zaplatiť kúpnu cenu a predávajúci mu musí odovzdať kúpenú vec, pokiaľ je kúpna cena úplne zaplatená?
3. Má sa článok 10 ods. 2 písm. l) smernice 2008/48/ES vykladať v tom zmysle, že
 - a) sa má v absolútnej hodnote uviesť úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb platná v čase uzavretia zmluvy o úvere, resp. sa má v absolútnej hodnote uviesť aspoň referenčná úroková sadzba (v tomto prípade základná úroková sadzba podľa § 247 BGB [Bürgerliches Gesetzbuch, Občiansky zákonník]), z ktorej sa zvýšením (v tomto prípade o päť percentuálnych bodov podľa § 288 ods. 1 druhej vety BGB) vypočíta platná úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb?
 - b) sa musí konkrétne vysvetliť mechanizmus úpravy úrokovej sadzby pre prípad oneskorených platieb, resp. sa aspoň musí odkázať na vnútroštátne predpisy, z ktorých je možné odvodiť úpravu úrokovej sadzby pre prípad oneskorených platieb (§ 247 a § 288 ods. 1 druhá veta BGB)?

4. a) Má sa článok 10 ods. 2 písm. r) smernice 2008/48/ES vykladať v tom zmysle, že v zmluve o úvere musí byť uvedená konkrétna, pre spotrebiteľa zrozumiteľná metóda výpočtu kompenzácie za predčasné splatenie v prípade predčasného splatenia úveru, aby tak spotrebiteľ mohol aspoň približne vypočítať výšku kompenzácie v prípade predčasného ukončenia?
- b) [v prípade kladnej odpovede na vyššie uvedenú otázku písm. a)]:
- Bránia článok 10 ods. 2 písm. r) a článok 14 ods. 1 druhá veta smernice 2008/48/ES vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej v prípade neúplných informácií v zmysle článku 10 ods. 2 písm. r) smernice 2008/48/ES lehota na odstúpenie od zmluvy predsa začína plynúť uzavretím zmluvy a zaniká len právo veriteľa na kompenzáciu za predčasné splatenie úveru?
5. Má sa článok 10 ods. 2 písm. s) smernice 2008/48/ES vykladať v tom zmysle, že
- a) v zmluve o úvere sa musia uviesť aj práva zmluvných strán na ukončenie zmluvy upravené vnútroštátnym právom, najmä tiež právo dlžníka na ukončenie zmluvy zo závažného dôvodu pri zmluvách o úvere na dobu určitú podľa § 314 BGB, a že musí byť výslovne označený paragraf, v ktorom je toto právo na ukončenie zmluvy upravené?
- b) [v prípade zápornej odpovede na vyššie uvedenú otázku písm. a)]:
- nebráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že uvedenie vnútroštátneho osobitného práva na ukončenie zmluvy je povinnou informáciou v zmysle článku 10 ods. 2 písm. s) smernice 2008/48/ES?
- c) v zmluve o úvere sa musí v prípade všetkých práv zmluvných strán na ukončenie zmluvy o úvere upozorniť na lehotu a formu ukončenia zmluvy, ktoré sú stanovené pre uplatnenie práva na ukončenie zmluvy?
6. Má sa článok 10 ods. 2 písm. t) smernice 2008/48/ES vykladať v tom zmysle, že v zmluve o úvere musia byť uvedené podstatné formálne náležitosti sťažnosti a/alebo prostriedku nápravy v rámci mimosúdneho mechanizmu vybavovania sťažností a/alebo zaistenia nápravy? Nie je postačujúce, ak sa v tejto súvislosti odkáže na rokovací poriadok týkajúci sa mimosúdneho mechanizmu vybavovania sťažností a/alebo zaistenia nápravy, ktorý je dostupný na internete?

7. Je v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere vylúčené, aby veriteľ vzniesol voči uplatneniu práva spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy podľa článku 14 ods. 1 prvej vety smernice 2008/48/ES námietku založenú na zániku práva,

a) ak jedna z povinných informácií stanovených v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES nebola riadne uvedená v zmluve o úvere ani dodatočne riadne poskytnutá, a preto nezačala plynúť lehota na odstúpenie od zmluvy podľa článku 14 ods. 1 smernice 2008/48/ES?

b) [v prípade zápornej odpovede na vyššie uvedenú otázku písm. a)]:

ak je zánik práva založený v rozhodujúcej miere na dobe, ktorá uplynula od uzavretia zmluvy, a/alebo na úplnom splnení zmluvy oboma zmluvnými stranami a/alebo na tom, že veriteľ disponoval sumou úveru, ktorú získal späť, alebo na vrátení úverových záruk a/alebo (v prípade kúpnej zmluvy spojenej so zmluvou o úvere) na užívaní alebo prevode financovanej veci spotrebiteľom, avšak spotrebiteľ v rozhodujúcom období a v čase, keď nastali rozhodujúce okolnosti, nevedel, že má stále právo na odstúpenie od zmluvy, a ani nie je zodpovedný za to, že o tom nevedel, a veriteľ tiež nemohol predpokladať, že spotrebiteľ o uvedenej okolnosti vie?

8. Je v prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere vylúčené, aby veriteľ vzniesol voči uplatneniu práva spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy podľa článku 14 ods. 1 prvej vety smernice 2008/48/ES námietku založenú na zneužití práva,

a) ak jedna z povinných informácií stanovených v článku 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES nebola riadne uvedená v zmluve o úvere ani dodatočne riadne poskytnutá, a preto nezačala plynúť lehota na odstúpenie od zmluvy podľa článku 14 ods. 1 smernice 2008/48/ES?

b) [v prípade zápornej odpovede na vyššie uvedenú otázku písm. a)]:

ak je zneužívajúce uplatnenie práva založené v rozhodujúcej miere na dobe, ktorá uplynula od uzavretia zmluvy, a/alebo na úplnom splnení zmluvy oboma zmluvnými stranami a/alebo na tom, že veriteľ disponoval sumou úveru, ktorú získal späť, alebo na vrátení úverových záruk a/alebo (v prípade kúpnej zmluvy spojenej so zmluvou o úvere) na užívaní alebo prevode financovanej veci spotrebiteľom, avšak spotrebiteľ v rozhodujúcom období a v čase, keď nastali rozhodujúce

okolnosti, nevedel, že má stále právo na odstúpenie od zmluvy, a ani nie je zodpovedný za to, že o tom nevedel, a veriteľ tiež nemohol predpokladať, že spotrebiteľ o uvedenej okolnosti vie?

Uvádzané predpisy práva Únie

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (ďalej len „smernica 2008/48“), najmä článok 10 ods. 2 písm. a), d), l), r), s) a t)

Uvádzané vnútroštátne právne predpisy

Einführungsgesetz zum Bürgerlichen Gesetzbuche (zákon, ktorým sa zavádza Občiansky zákonník, EGBGB), článok 247, § 3, 6 a 7

Bürgerliches Gesetzbuch (Občiansky zákonník, BGB), najmä § 242, 247, 288, 314, 355, 356b, 357, 357a, 358, 492 a 495

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-187/20 sa týka dvoch spojených konaní.
- 2 V konaní JL/BMW Bank uzavrel žalobca so spoločnosťou BMW Bank zmluvu o úvere s istinou vo výške 24 401,84 eura, ktorá bola účelovo viazaná na kúpu motorového vozidla na súkromné účely. V zmluve nie je bližšie označený druh úveru. V štandardných európskych informáciách o spotrebiteľských úveroch, ktoré sú pripojené k zmluve a ktoré sa stali súčasťou písomného vyhotovenia zmluvy, sa v súvislosti s druhom úveru uvádza len toto: „splátkový úver s rovnakými mesačnými splátkami a fixnou úrokovou sadzbou“. Pokiaľ ide o vyplatenie sumy úveru, zmluva v rubrike „Dôležité informácie“ obsahuje informáciu pre dlžníka, že úver sa vyplatí predávajúcemu v okamihu odovzdania vozidla.
- 3 V súvislosti s úrokovou sadzbou pre prípad oneskorených platieb zmluva o úvere obsahuje nasledujúce informácie: „Ak sa dlžník... omešká s platbami, vyúčtujú sa ročné úroky z omeškania vo výške príslušnej základnej úrokovej sadzby zvýšenej o päť percentuálnych bodov. Základná úroková sadzba sa určí každoročne vždy k 7. januáru a 7. júlu a Deutsche Bundesbank (Nemecká spolková banka) ju zverejní v Bundesanzeiger (spolkový vestník).“
- 4 Pokiaľ ide o prípadnú kompenzáciu za predčasné splatenie úveru, v zmluve o úvere sa uvádza: „V prípade predčasného splatenia... môže banka za škodu, ktorá priamo súvisí s predčasným splatením, podľa § 502 BGB žiadať primeranú kompenzáciu za predčasné splatenie úveru. Táto škoda sa vypočíta podľa finančno-matematických rámcových podmienok, ktoré určil Bundesgerichtshof

(Spolkový súdny dvor) a ktoré zohľadňujú najmä medzičasom zmenenú úroveň úrokovej sadzby, peňažné toky, ktoré boli pôvodne dohodnuté pre úver, ušlý zisk banky a náklady na riziko a správu ušetrené v dôsledku predčasného splatenia, ako aj podľa administratívnych nákladov spojených s predčasným splatením (poplatok za spracovanie)“.

- 5 V súvislosti s prípadným predčasným ukončením zmluvy o úvere sa v podmienkach úveru síce uvádza, že nie je dotknuté právo dlžníka na ukončenie zmluvy zo závažného dôvodu. Nie je však označené relevantné ustanovenie § 314 BGB a tiež nie je spomenuté, že k ukončeniu zmluvy podľa § 314 ods. 3 BGB musí dôjsť v primeranej lehote.
- 6 V súvislosti s možnosťou konania pred ombudsmanom sa v zmluve o úvere uvádza, že na účely urovnania sporov s bankou sa možno obrátiť na Ombudsmann der privaten Banken (ombudsman súkromných bánk). Podrobnosti upravuje „Verfahrensordnung für die Schlichtung von Kundenbeschwerden im deutschen Bankgewerbe“ („Rokovací poriadok týkajúci sa zmierovacieho konania o sťažnostiach klientov v nemeckom bankovníctve“), ktorý je dostupný na požiadanie alebo do ktorého možno nahliadnuť na internetovej stránke Bundesverband der Deutschen Banken e. V. (Spolkové združenie nemeckých bánk) www.bdb.de. Sťažnosť treba predložiť písomne orgánu pre prejednávanie sťažností klientov, ktorý je súčasťou Spolkového združenia nemeckých bánk.
- 7 Kúpna cena vozidla predstavovala 23 500 eur. Žalobca uhradil predávajúcej (autosalónu) zálohu vo výške 1 000 eur a prostredníctvom vyššie uvedeného úveru financoval zvyšnú sumu 22 500 eur, ako aj tri jednorazové platby poistného v celkovej výške 1 901,84 eura. Žalovaná využila pri príprave a uzavretí zmluvy o úvere spoluprácu predávajúcej ako sprostredkovateľky úveru. V zmluve o úvere bolo ďalej dohodnuté, že žalobca musí splatiť sumu úveru vo výške 25 814,98 eura (istina vo výške 24 401,84 eura spolu s úrokmi vo výške 1 413,14 eura) od 5. mája 2017 prostredníctvom 47 rovnakých mesačných splátok po 309,25 eura a poslednej splátky vo výške 11 280 eur do 5. apríla 2021. Listom z 13. júna 2019 žalobca odvolal svoj prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy o úvere.
- 8 Žalobca sa domnieva, že toto odstúpenie od zmluvy je účinné, lebo lehota na odstúpenie od zmluvy nezačala plynúť z dôvodu chybných povinných informácií. Žalobca navrhuje, aby súd určil, že na základe odstúpenia od zmluvy od 13. júna 2019 nie je povinný platiť splátky úrokov ani istiny stanovené v zmluve o úvere zo 4. mája 2017.
- 9 Žalovaná považuje žalobu za nedôvodnú, keďže sa domnieva, že žalobcovi riadne poskytla všetky povinné informácie a odstúpenie od zmluvy je oneskorené. Žalovaná navyše vznesla námietku založenú na zániku práva a na zneužívanícom uplatnení práva na odstúpenie od zmluvy.
- 10 Skutkové okolnosti konania DT/Volkswagen Bank sa v podstate zhodujú so skutkovými okolnosťami prvého uvedeného konania. Aj v tomto prípade nie je

bližšie opísaný druh úveru. Na strane 1 zmluvy o úvere sa však nachádza táto informácia: „Pre zmluvu ďalej platia uvedené podmienky úveru...“. V európskych štandardných informáciách, ktoré boli odovzdané žalobcovi, sa v súvislosti s druhom úveru uvádza toto: „úver v ročných splátkach s garantovaným právom na vrátenie (rovnaké mesačné splátky a zvýšená posledná splátka)“. Pokiaľ ide o vyplatenie sumy úveru, zmluva o úvere obsahuje informáciu, že úver sa má vyplatiť predávajúcemu.

- 11 V súvislosti s úrokovou sadzbou pre prípad oneskorených platieb zmluva o úvere obsahuje nasledujúce informácie: „Po ukončení zmluvy Vám vyúčtujeme zákonnú úrokovú sadzbu pre prípad oneskorených platieb. Ročná úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb je o 5 percentuálnych bodov vyššia než príslušná základná úroková sadzba.“ Okrem toho sa v „štandardných európskych informáciách o spotrebiteľských úveroch“, ktoré boli poskytnuté žalobcovi, uvádza: „Ročná úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb je o 5 percentuálnych bodov vyššia než príslušná základná úroková sadzba. Základnú úrokovú sadzbu určuje Deutsche Bundesbank (Nemecká spolková banka), ktorá ju stanoví každoročne vždy k 1. januáru a 7. júlu.“
- 12 Pokiaľ ide o prípadnú kompenzáciu za predčasné splatenie úveru, zmluva o úvere obsahuje okrem iného nasledujúce informácie: „Za škodu, ktorá priamo súvisí s predčasným splatením, môže banka žiadať primeranú kompenzáciu za predčasné splatenie úveru. Banka vypočíta túto škodu podľa finančno-matematických rámcových podmienok, ktoré určil Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) a ktoré zohľadňujú najmä medzičasom zmenenú úroveň úrokovej sadzby, peňažné toky, ktoré boli pôvodne dohodnuté pre úver, ušlý zisk banky, administratívne náklady spojené s predčasným splatením (poplatok za spracovanie), ako aj náklady na riziko a správu ušetrené v dôsledku predčasného splatenia.“
- 13 V zmluve o úvere vôbec nie je spomenuté právo dlžníka na ukončenie zmluvy zo závažného dôvodu podľa § 314 BGB, ktoré podľa vnútroštátneho práva existuje pri dlhodobých záväzkových vzťahoch. Tiež sa neuvádza postup, ktorý sa má dodržať (najmä forma a lehota na ukončenie zmluvy dlžníkom). Uvádza sa však, za akých podmienok existuje právo veriteľa na ukončenie zmluvy zo závažného dôvodu, ale nie je uvedené, v akej forme a lehote sa má toto právo uplatniť.
- 14 V súvislosti s možnosťou konania pred ombudsmanom sa aj v tomto prípade uvádza, že banka sa podieľa na zmierovacom konaní na spotrebiteľskom zmierovacom orgáne, ktorým je „ombudsman súkromných bánk“ (www.bankenombudsmann.de). Podrobnosti upravuje „Rokovací poriadok týkajúci sa zmierovacieho konania o sťažnostiach klientov v nemeckom bankovníctve“, ktorý je dostupný na požiadanie alebo na www.bankenverband.de. Sťažnosť treba predložiť písomne (napr. listom, faxom alebo e-mailom) orgánu pre prejednávanie sťažností klientov, ktorý je súčasťou Spolkového združenia nemeckých bánk.

- 15 V prejednávacom prípade sa mal úver splatiť do 1. apríla 2020. Odstúpenie od zmluvy bolo oznámené listom z 12. januára 2019.
- 16 Žalobca sa domnieva, že odstúpenie od zmluvy je účinné, lebo lehota na odstúpenie od zmluvy nezačala plynúť z dôvodu nesprávnych povinných informácií. Žalobca žiada od žalovanej, aby mu po vrátení kúpeného vozidla vrátila 43 splátok úveru v celkovej výške 17 012,95 eura, ktoré jej zaplatil do uskutočnenia pojednávania. Okrem toho žalobca navrhuje, aby súd určil, že nie je povinný platiť splátky úrokov ani istiny stanovené v zmluve o úvere. Žalobca sa navyše domáha náhrady trov, ktoré vynaložil na mimosúdne právne zastupovanie.
- 17 Žalovaná sa subsidiárne odvoláva na svoje zádržné právo vyplývajúce z jej údajného nároku na platenie úrokov z úveru až do vydania vozidla. Žalovaná ďalej tvrdí, že žalobca musí nahradiť stratu hodnoty vozidla, ktorá vznikla tým, že používal vozidlo.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 18 Úspešnosť žalôb závisí od toho, či príslušné odstúpenie od zmluvy o úvere bolo účinné a či príslušný veriteľ prípadne môže vzniesť námietku založenú na zániku práva alebo námietku založenú na zneužívajúcom uplatnení práva na odstúpenie od zmluvy.
- 19 Podmienkou účinnosti vyhlásenia žalobcu o odstúpení od zmluvy je, že lehota na odstúpenie od zmluvy v trvaní dvoch týždňov stanovená v § 355 ods. 2 prvej vety BGB v okamihu oznámenia odstúpenia od zmluvy ešte neuplynula. Podľa § 356b ods. 2 prvej vety BGB lehota na odstúpenie od zmluvy nezačne plynúť, ak povinné informácie podľa § 492 ods. 2 BGB a článku 247 § 6 až § 13 EGBGB nie sú úplne obsiahnuté v zmluve o úvere. Podľa § 356b ods. 2 druhej vety začne v takom prípade lehota plynúť až po doplnení povinných informácií. V predmetných konaniach by sa dalo predpokladať, že ide o neúplné povinné informácie, najmä vtedy, ak aspoň jedna z povinných informácií podľa článku 10 ods. 2 písm. a), d), l), r), s) a t) smernice 2008/48 nie je v súlade s právnymi predpismi obsiahnutá v zmluve o úvere.
- 20 Aj keď v prípade predmetných konaní vzájomné zmluvné povinnosti v čase odstúpenia od zmluvy už boli do veľkej miery splnené, odstúpenie od zmluvy bolo v zásade stále prípustné, keďže nemecké právo nestanovuje zánik práva na odstúpenie od zmluvy v prípade zmlúv o spotrebiteľskom úvere. Vnútroštátny zákonodarca sa vedomo rozhodol pre časovo neobmedzené právo na odstúpenie od zmluvy.
- 21 Veritelia v predmetných konaniach by mohli úspešne vzniesť námietku založenú na zániku práva na odstúpenie od zmluvy alebo námietku založenú na zneužívajúcom uplatnení práva na odstúpenie od zmluvy. Treba však preskúmať, aké podmienky platia podľa práva Únie pre námietku založenú na zániku alebo na

zneužívajúcom uplatnení práva na odstúpenie od zmluvy podľa článku 14 ods. 1 prvej vety smernice 2008/48.

- 22 Vnútroštátny súd v súvislosti s prejudiciálnymi otázkami konkrétne uvádza:
- 23 O otázke 1: Je otázne, ako sa má chápať článok 10 ods. 2 písm. a) smernice 2008/48, podľa ktorého sa má v zmluve o úvere zrozumiteľne a stručne uviesť druh úveru. Vo vnútroštátnej judikatúre a literatúre neexistuje jednotná odpoveď na túto otázku. Podľa názoru vnútroštátneho súdu je rozhodujúce, ako sa má na túto otázku odpovedať z hľadiska práva Únie.
- 24 Na jednej strane by mohlo stačiť, aby bolo uvedené splatenie v splátkach a fixné úročenie. Tento výklad smernice 2008/48 považuje Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) za jediný správny, pričom sa domnieva, že nezostáva priestor pre rozumné pochybnosti. Na druhej strane by mohla systematická súvislosť nasvedčovať tomu, že pri druhu úveru sa musí tiež uviesť, že ide o zmluvu o viazanom úvere, keďže článok 3 písm. n) smernice 2008/48 vymedzuje zmluvy o viazanom úvere ako osobitný typ zmlúv o úvere a jej článok 15 upravuje osobitné právne následky v prípade, ak ide o zmluvu o viazanom úvere. Zo systematiky by tiež mohlo vyplývať, že musí byť výslovne spresnené, či ide o zmluvu o úvere na dobu určitú alebo o otvorenú zmluvu o úvere, keďže článok 13 smernice 2008/48 obsahuje osobitné pravidlá týkajúce sa otvorených zmlúv o úvere.
- 25 O otázke 2: Je otázne, ako sa má chápať článok 10 ods. 2 písm. d) smernice 2008/48, podľa ktorého sa majú v zmluve o úvere zrozumiteľne a stručne uviesť podmienky, ktoré upravujú čerpanie úveru. Vnútroštátny súd považuje okrem iného za problematické, že v oboch zmluvách o úvere sa nenachádza informácia, že uskutočnením platby zaniká v tejto výške záväzok zaplatiť kúpnu cenu predávajúcemu a kupujúci po úplnom zaplatení kúpnej ceny môže žiadať od predávajúceho, aby mu odovzdal kúpené vozidlo. Uvedený súd však poukazuje na to, že vnútroštátnej judikatúre a literatúre neexistuje jednotná odpoveď na otázku, ako sa má chápať článok 10 ods. 2 písm. d) smernice 2008/48.
- 26 Na jednej strane by mohlo stačiť, aby sa pri vyplatení sumy úveru tretej osobe spotrebiteľovi oznámilo len to, komu sa suma úveru vyplatí. Na druhej strane by sa však formulácia použitá v článku 10 ods. 2 písm. d) smernice 2008/48 mohla vykladať tak, že spotrebiteľ a treba v prípade zmluvy o viazanom úvere uzavretej na účely financovania vozidla poučiť o tom, aké plnenia získa namiesto sumy úveru, že je konkrétne do výšky sumy vyplatenej predávajúcemu zbavený svojej povinnosti zaplatiť kúpnu cenu a že (pokiaľ je kúpna cena úplne zaplatená) môže žiadať od predávajúceho, aby mu odovzdal predmet kúpy.
- 27 O otázke 3: Je otázne, ako sa má chápať článok 10 ods. 2 písm. l) smernice 2008/48, podľa ktorého sa má v zmluve o úvere zrozumiteľne a stručne uviesť úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb platná v čase uzavretia zmluvy o úvere a spôsob jej úpravy.

- 28 Mohlo by stačiť, aby sa v zmluve uviedol obsah zákonnej úpravy úrokov z omeškania vo vnútroštátnom práve (v tomto prípade § 288 ods. 1 druhá veta BGB). Vnútroštátny súd poukazuje na to, že Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) v rozhodnutí z februára 2020 považoval tento výklad smernice 2008/48 za správny, pričom sa domnieval, že nezostáva priestor pre rozumné pochybnosti.
- 29 Také chápanie článku 10 ods. 2 písm. l) smernice 2008/48 však podľa názoru vnútroštátneho súdu nie je záväzná. Dodatok „platnú v čase uzavretia zmluvy o úvere“ obsiahnutý v smernici a požiadavka zrozumiteľnosti a stručnosti by mohli nasvedčovať tomu, že aktuálne platná úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb musí byť uvedená čo najpresnejšie, čiže ako absolútna hodnota, alebo že sa prinajmenšom ako absolútna hodnota musí uviesť aktuálna výška platnej základnej úrokovej sadzby podľa § 247 BGB, keďže aktuálnu úrokovú sadzbu pre prípad oneskorených platieb by potom spotrebiteľ mohol zistiť jednoduchým sčítaním (+ 5 percentuálnych bodov). Mohlo by sa tiež vyžadovať, aby bol vysvetlený mechanizmus úpravy úrokovej sadzby pre prípad oneskorených platieb, teda že úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb v súlade s vnútroštátnym právom je podľa § 247 a § 288 ods. 1 BGB o päť percentuálnych bodov vyššia než základná úroková sadzba, ktorú každý polrok zverejní Nemecká spolková banka.
- 30 Vnútroštátny súd navyše poukazuje na to, že skutočnosť, že tvorca smernice v článku 3 smernice 2008/48 nevymedzil úrok z omeškania – na rozdiel od ročnej percentuálnej miery nákladov v článku 3 písm. i) smernice 2008/48 –, nemá vplyv na rozhodujúcu otázku, či sa má úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb uviesť ako absolútna hodnota. Aj bez zákonnej definície v smernici je totiž úplne jasné, že úroková sadzba pre prípad oneskorených platieb je tiež vyjadrená ako ročná percentuálna sadzba. Relevantnou výkladovou otázkou v tejto súvislosti naopak je, či stačí, ak sa pritom odkáže na referenčnú úrokovú sadzbu, ktorá je uverejnená inde, alebo či je potrebné oznámiť spotrebiteľovi presnú úrokovú sadzbu platnú pri uzavretí zmluvy v podobe percentuálnej sadzby.
- 31 O otázke 4 písm. a): Je otázne, ako sa má chápať článok 10 ods. 2 písm. r) smernice 2008/48, podľa ktorého sa má zrozumiteľne a stručne uviesť informácia o práve veriteľa na kompenzáciu a o spôsobe, akým sa táto kompenzácia určí.
- 32 Prichádza do úvahy výklad, podľa ktorého je na účely vysvetlenia spôsobu výpočtu dlžnej kompenzácie možné vychádzať zo zásad stanovených judikatúrou a z výpočtových faktorov, ktoré sa majú pri tomto výpočte zohľadniť, bez toho, aby bol uvedený konkrétny spôsob výpočtu. Tento výklad smernice 2008/48 považoval Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) v rozhodnutí z februára 2020 za jediný správny, pričom sa domnieval, že nezostáva priestor pre rozumné pochybnosti. Vnútroštátny súd to však nepovažuje za záväznú a odkazuje okrem iného na odôvodnenie 39 smernice
- 33 V prípade, ak bude odpoveď na otázku 4 písm. a) kladná, treba navyše odpovedať na otázku 4 písm. b), či článok 10 ods. 2 písm. r) a článok 14 ods. 1 druhá veta

smernice 2008/48 bránia vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej v prípade neúplných informácií v zmysle článku 10 ods. 2 písm. r) tejto smernice lehota na odstúpenie od zmluvy predsa začína plynúť uzatvorením zmluvy a zaniká len právo veriteľa na kompenzáciu za predčasné splatenie úveru. Aj táto otázka je vo vnútroštátnej judikatúre a literatúre sporná. Podľa jedného názoru je nedostatočná informácia o výpočte kompenzácie za predčasné splatenie úveru sankcionovaná výlučne tým, že právo na kompenzáciu za predčasné splatenie úveru zaniká. Podľa opačného názoru to nie je zlučiteľné s článkom 10 ods. 2 písm. r) smernice 2008/48. K tomuto názoru sa prikláňa aj vnútroštátny súd a odkazuje na odôvodnenie 39 smernice 2008/48.

- 34 O otázke 5: Je otázne, ako sa má chápať článok 10 ods. 2 písm. s) smernice 2008/48, podľa ktorého sa má zrozumiteľne a stručne uviesť postup, ktorý sa má dodržať pri uplatnení práva na ukončenie zmluvy o úvere. Toto ustanovenie by sa dalo vykladať tak, že tvorca smernice síce vedome chcel pripustiť, aby naďalej existovali práva na ukončenie zmluvy upravené vnútroštátnym právom, ale že spotrebiteľ musí byť informovaný len o právach na ukončenie zmluvy, ktoré sú upravené v samotnej smernici. V prospech tohto záveru by mohol svedčiť najmä cieľ týkajúci sa uľahčenia voľného pohybu úverových ponúk za optimálnych podmienok pre tých, ktorí ponúkajú úvery, uvedený v odôvodnení 8 smernice 2008/48. Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) považuje tento výklad za zjavný.
- 35 Na druhej strane by cieľ týkajúci sa dostatočnej miery ochrany spotrebiteľov, ktorý je tiež zdôraznený v odôvodnení 8 smernice 2008/48, mohol vyžadovať, aby sa poskytovali informácie aj o právach na ukončenie zmluvy upravených vnútroštátnym právom a o formálnych náležitostiach, ktoré sa vzťahujú na tieto práva. V prospech tohto záveru svedčia podľa názoru vnútroštátneho súdu odôvodnenia 24 a 31 tejto smernice.
- 36 O otázke 6: Je otázne, ako sa má chápať článok 10 ods. 2 písm. t) smernice 2008/48, podľa ktorého sa má v zmluve o úvere zrozumiteľne a stručne uviesť, či existuje pre spotrebiteľa mimosúdny mechanizmus vybavovania sťažností a zaistenia nápravy, a ak áno, spôsoby, akými sa dá použiť.
- 37 Mohlo by stačiť, ak by sa v súvislosti s podmienkami podania sťažnosti klienta odkázalo na rokovací poriadok dostupný na internete. Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) to v uvedenom rozhodnutí z februára 2020 považoval za dostačujúce. Vzhľadom na zrozumiteľnosť a stručnosť, ktorú vyžaduje smernica, by mohlo byť osobitne potrebné odcitovať formálne podmienky začatia zmierovacieho konania v úplnom znení v samotnej zmluve o úvere, aby spotrebiteľ jasne a jednoducho mohol zistiť, ako môže prípustným spôsobom začať také konanie. Najmä by nemuselo byť dostatočne zrozumiteľné a stručné odkázať v súvislosti s podmienkami začatia konania na viacstranový rokovací poriadok dostupný na internete, pričom spotrebiteľ musí najprv nájsť a preštudovať aktuálne platné znenie rokovacieho poriadku, aby našiel časť

rokovacieho poriadku, v ktorej sú upravené formálne podmienky podania sťažnosti klienta.

- 38 Tiež by mohlo byť nedostatočné, ak sa dynamicky odkáže na rokovací poriadok, ktorý bude platný až v budúcnosti v čase podania prípadnej neskoršej sťažnosti klienta a ktorého obsah pri uzavretí zmluvy prirodzene nie je známy.
- 39 Pokiaľ ide o otázky 7 a 8, vnútroštátny súd odkazuje na príslušné zhodné úvahy týkajúce sa otázok 4 a 5, ktoré sú sformulované rovnako, uvedené v zhrnutí návrhu na začatie prejudiciálneho konania vo veci C-155/20.
- 40 Vnútroštátny súd napokon uvádza, že aj samosudca na súde, ktorý rozhoduje v prvom stupni, je oprávnený položiť Súdneho dvoru prejudiciálne otázky. Opačný záver nevyplýva ani z toho, že Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) uznesením z 11. februára 2020 v súvislosti s predmetnými otázkami 3, 4 písm. a) a 5 uviedol, že správny výklad práva Únie je natoľko zřejmý, že nezostáva priestor pre rozumné pochybnosti, a pritom sa odvolal na existenciu „*acte clair*“ v zmysle rozhodnutia Súdneho dvora vo veci CILFIT (rozsudok zo 6. októbra 1982, CILFIT, C-283/81, EU:C:1982:335, bod 16). Súd, ktorý nerozhoduje v poslednom stupni, totiž musí byť oprávnený slobodne sa rozhodnúť, či položí Súdneho dvoru otázky, o ktorých má pochybnosti, pokiaľ zastáva názor, že v dôsledku právneho posúdenia nadriadeného súdu by mohlo dôjsť k vydaniu rozhodnutia, ktoré je v rozpore s právom Únie.
- 41 Okrem toho vnútroštátny súd ešte odkazuje na čiastočne totožné otázky a na podobnosti s návrhmi na začatie prejudiciálneho konania vo veciach C-33/20 a C-155/20 a navrhuje spojiť tieto konania.